

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2010-2011

13 OCTOBRE 2010

Proposition de loi modifiant la loi relative à la police de la circulation routière, coordonnée le 16 mars 1968, en ce qui concerne la déchéance du droit de conduire

(Déposée par M. Guido De Padt)

DÉVELOPPEMENTS

La présente proposition de loi reprend le texte d'une proposition qui a déjà été déposée à la Chambre des représentants le 18 avril 2008 (doc. Chambre, n° 52-1080/1).

Conformément à l'article 46 des lois coordonnées du 16 mars 1968 relatives à la police de la circulation routière, les formalités qui doivent être accomplies en ce qui concerne l'exécution des déchéances du droit de conduire sont fixées par l'arrêté royal du 23 mars 1998 relatif au permis de conduire. L'article 67 de l'arrêté royal précité dispose que quiconque est frappé d'une déchéance du droit de conduire est tenu de faire parvenir, dans un délai de quatre jours, son permis de conduire (provisoire) au greffier de la juridiction qui a rendu la décision. Dans la pratique, on constate toutefois que des personnes condamnées omettent ou refusent régulièrement de remettre leur permis de conduire au greffe, comme la loi le prévoit. Généralement, pareils faits ne sont mis en lumière que si l'intéressé commet une nouvelle infraction ou provoque un accident au cours de la période de déchéance du droit de conduire. Bien que les forces de l'ordre fassent indubitablement tout ce qu'elles peuvent, il n'y a pas de contrôle efficace du respect de l'interdiction de conduire. Lors d'un contrôle, les services de police peuvent certes vérifier immédiatement si le conducteur est en possession d'un permis de conduire valable. Ils ne peuvent cependant pas contrôler si le conducteur s'est vu ou non retirer son permis de conduire et s'il conduit en fait malgré une déchéance prononcée à son encontre.

Ainsi, il arrive que des conducteurs frappés d'une telle déchéance continuent sans vergogne à conduire et

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2010-2011

13 OKTOBER 2010

Wetsvoorstel tot wijziging van de wet betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd op 16 maart 1968, wat betreft het verval van het recht tot sturen

(Ingediend door de heer Guido De Padt)

TOELICHTING

Dit wetsvoorstel neemt de tekst over van een voorstel dat reeds op 18 april 2008 in de Kamer van volksvertegenwoordigers werd ingediend (stuk Kamer, nr. 52-1080/1).

Naar luid van artikel 46 van de gecoördineerde wetten van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer, worden de formaliteiten die moeten worden vervuld met betrekking tot de uitvoering van de vervallenverklaringen van het recht tot sturen bepaald door het koninklijk besluit van 23 maart 1998 betreffende het rijbewijs. Artikel 67 stelt dat iedereen die een verval van recht tot sturen heeft opgelopen, gehouden is om zijn (voorlopig) rijbewijs binnen vier werkdagen bij de griffier van het gerecht dat de beslissing heeft uitgesproken, te laten toekomen. In de praktijk wordt echter vastgesteld dat veroordeelden regelmatig nalaten of weigeren hun rijbewijs in te leveren ter griffie, zoals door de wet bepaald. Doorgaans komen dergelijke feiten slechts aan het licht wanneer de betrokkene een nieuwe inbreuk pleegt of een ongeval veroorzaakt in de periode van het verval van het recht tot sturen. Alhoewel de ordediensten ongetwijfeld het nodige doen binnen hun mogelijkheden, ontbreekt een efficiënte controle op de naleving van het rijverbod. Bij een controle kunnen de politiediensten wel onmiddellijk nagaan of een bestuurder in het bezit is van een geldig rijbewijs. Zij kunnen echter niet controleren of een bestuurder zijn rijbewijs al of niet ingetrokken is en eigenlijk stuurt spijts een tegen hem uitgesproken verval.

Zo komt het voor dat tot een verval van het recht tot sturen veroordeelde bestuurders rustig blijven verder

soient amenés, lors d'un contrôle, à présenter leur permis de conduire aux services de police, sans jamais être pris en flagrant délit de conduite en dépit d'une déchéance. Ainsi qu'il a été dit ci-dessus, de tels faits n'apparaissent au grand jour que lorsque l'intéressé commet une nouvelle infraction ou cause un accident. La peine maximum susceptible d'être prononcée dans ce cas par un juge est celle applicable aux infractions du premier degré. En effet, en vertu de l'article 29, § 2, toutes les autres infractions, non énumérées au § 1er, sont des infractions du premier degré, qui sont uniquement punies d'une amende.

Nous estimons que dans de telles circonstances, l'amende n'est pas une peine adéquate: le fait de prendre le volant en dépit d'une déchéance constitue en effet une infraction grave. Nous considérons dès lors que lorsque l'intéressé néglige de remettre son permis et continue à conduire, le juge doit avoir la possibilité de prononcer une nouvelle déchéance ou une déchéance supplémentaire. Cette solution permettra de punir également de manière adéquate les auteurs de telles infractions qui disposent de moyens financiers importants.

La déchéance du droit de conduire ne peut pas non plus être prononcée en cas d'infraction à l'article 30, § 2, des lois relatives à la police de la circulation routière, coordonnées le 16 mars 1968. En vertu de l'article 30, § 2, le conducteur et la personne qui l'accompagne le cas échéant ne sont punis que d'une amende lorsqu'ils commettent une infraction aux dispositions arrêtées en vertu de l'article 23, § 1er, 2° et 4°.

L'article 23 définit les conditions formelles auxquelles doit répondre un individu pour se voir délivrer un permis de conduire. Les alinéas 2 et 4 prévoient qu'un candidat conducteur doit avoir réussi un examen pratique et un examen théorique. Il s'agit concrètement du non-respect des conditions imposées aux conducteurs disposant d'un permis de conduire provisoire.

On constate en pratique que beaucoup de (jeunes) conducteurs non titulaires d'un permis de conduire définitif ne se conforment pas toujours aux limitations imposées aux détenteurs d'un permis provisoire. Ainsi, un grand nombre de jeunes conducteurs circulent de nuit et pendant le week-end, en général à proximité de cafés, de discothèques, ... En agissant de la sorte, ils trahissent la confiance qui leur a été accordée.

Nous avons la conviction que dans de tels cas également, l'amende seule n'est pas toujours une peine adéquate. Nous estimons qu'ici aussi, le juge devrait pouvoir prononcer une déchéance du droit de conduire à l'encontre de ces contrevenants.

rijden, hun rijbewijs bij een controle voorleggen aan de politiediensten en nooit op heterdaad worden betrapt op het sturen spijs een verval. Dergelijke feiten komen, zoals gezegd, slechts aan het licht wanneer de betrokkene een nieuwe inbreuk pleegt of een ongeval veroorzaakt. De maximumstraf die een rechter dan in dergelijke gevallen kan opleggen, betreft een bestraffing van de eerste graad. Volgens artikel 29, § 2, zijn alle resterende overtredingen, niet opgesomd in § 1, namelijk overtredingen van de eerste graad en die kunnen enkel en alleen worden bestraft met een geldboete.

De indiener is van oordeel dat een geldboete in dergelijke gevallen geen adequate bestraffing inhoudt vermits het sturen spijs een verval toch een ernstig misdrijf is. Hij meent dan ook dat de rechter bij het niet inleveren van het rijbewijs en het verder blijven sturen, de mogelijkheid moet krijgen om een nieuw of bijkomend verval uit te spreken. Dit zal toelaten dat dergelijke overtredingen ook ten aanzien van kapitaalcrachtige bestuurders op een gepaste wijze zullen kunnen worden bestraft.

Een inbreuk op artikel 30, § 2, van de op 18 maart 1968 gecoördineerde wetten betreffende de politie over het wegverkeer is eveneens niet strafbaar met een mogelijk verval van het recht tot sturen. Artikel 30, § 2, bepaalt dat de bestuurder en de persoon die hem desgevallend begeleidt, ingeval zij een overtreding begaan tegen de bepalingen vastgelegd krachtens artikel 23, § 1, 2° en 4°, worden bestraft met een geldboete alleen.

Artikel 23 bepaalt de formele voorwaarden waaraan een individu moet voldoen alvorens hem een rijbewijs kan worden afgeleverd. Het tweede en het vierde lid bepalen dat een kandidaat bestuurder moet geslaagd zijn voor een praktisch en een theoretisch examen. *In concreto* gaat het hier om het niet-naleven van de voorwaarden tijdens het sturen met een voorlopig rijbewijs.

In de praktijk wordt vastgesteld dat heel wat (jonge) bestuurders die geen houder zijn van een definitief rijbewijs, zich niet altijd houden aan de hen opgelegde beperkingen van het sturen met een voorlopig rijbewijs. Zo worden heel wat jonge bestuurders tijdens het weekend en 's nachts aangetroffen achter het stuur, doorgaans in de buurt van uitgaansgelegenheden zoals cafés en discotheken. Zij misbruiken op die momenten het vertrouwen dat in hen wordt gesteld.

Ook in dergelijke gevallen is de indiener ervan overtuigd dat enkel een geldboete niet altijd een gepaste straf inhoudt. Hij is hier eveneens de mening toegedaan dat de rechter de mogelijkheid zou moeten krijgen een verval van het recht tot sturen te kunnen uitspreken tegen deze overtreders.

La présente proposition de loi vise à offrir au juge, lorsqu'il statue sur des infractions aux articles 46 et 30, § 2, des lois relatives à la police de la circulation routière, coordonnées le 16 mars 1968, la possibilité de prononcer une déchéance du droit de conduire un véhicule automobile. À cet effet, nous entendons étendre la liste limitative des infractions pour lesquelles cette déchéance peut être prononcée, telle qu'elle figure à l'article 38.

*
* *

Dit wetsvoorstel wil de rechter de mogelijkheid bieden het verval van het recht tot het besturen van een motorvoertuig uit te spreken indien hij oordeelt wegens overtredingen van artikel 46 en artikel 30, § 2, van de gecoördineerde wetten van 18 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer. Daartoe wil dit wetsvoorstel de limitatieve lijst van overtredingen waarvoor dit mogelijk is, zoals opgesomd in artikel 38, uitbreiden.

Guido DE PADT.

*
* *

PROPOSITION DE LOI

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

À l'article 38 de la loi relative à la police de la circulation routière, coordonnée le 16 mars 1968, modifié en dernier lieu par la loi du 21 avril 2007, sont apportées les modifications suivantes :

1° au § 1er, alinéa 1er, 5°, les mots « et § 2, » sont insérés entre les mots « articles 30, § 1er » et les mots « ou 33 »;

2° le § 1er, alinéa 1er, est complété par un 6°, rédigé comme suit :

« 6° s'il condamne du chef d'une infraction à l'article 46 ».

27 septembre 2010.

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

In artikel 38 van de wet betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd op 16 maart 1968, laatst gewijzigd bij de wet van 21 april 2007, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in paragraaf 1, eerste lid, 5°, worden de woorden « en § 2 » ingevoegd tussen de woorden « artikelen 30, § 1 » en de woorden « of 33 »;

2° paragraaf 1, eerste lid, wordt aangevuld met de bepaling onder 6°, luidende :

« 6° indien hij veroordeelt wegens overtreding van artikel 46 ».

27 september 2010.

Guido DE PADT.